

KẾ HOẠCH THỂ CHẾ HÓA CÁC NỘI DUNG CẢI CÁCH CHÍNH SÁCH BHXH TẠI NGHỊ QUYẾT SỐ 28-NQ/TW

STT	NQ 28-NQ/TW	Kết quả
NHỮNG NỘI DUNG CẢI CÁCH ĐÃ ĐƯỢC THỂ CHẾ HÓA		
1.1	Từ năm 2021, thực hiện điều chỉnh tuổi nghỉ hưu theo mục tiêu tăng tuổi nghỉ hưu chung, thu hẹp dần khoảng cách về giới trong quy định tuổi nghỉ hưu; đối với những ngành nghề đặc biệt, người lao động được quyền nghỉ hưu sớm, hoặc muộn hơn 5 tuổi so với tuổi nghỉ hưu chung.	Bộ luật Lao động năm 2019 và Nghị định số 135/2020/NĐ-CP ngày 18/11/2020 của Chính phủ quy định về tuổi nghỉ hưu
1.2	Đẩy mạnh cải cách hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin, đơn giản hóa các quy trình, thủ tục đăng ký, đóng, hưởng bảo hiểm xã hội, nâng cao chất lượng cung cấp dịch vụ bảo hiểm xã hội theo hướng thân thiện, công khai, minh bạch, tạo thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp.	Đề án: “Đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, thực hiện dịch vụ công trực tuyến mức độ 4, đẩy mạnh xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về bảo hiểm xã hội, bảo đảm tính kết nối, chia sẻ dữ liệu với các cơ sở dữ liệu quốc gia có liên quan” (Quyết định số 1939/QĐ-TTg ngày 31/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ).
	<p>Thực hiện điều chỉnh lương hưu độc lập tương đối trong mối tương quan với tiền lương của người đang làm việc, thay đổi cách thức điều chỉnh lương hưu theo hướng chia sẻ:</p> <p><i>“Thực hiện điều chỉnh trợ cấp hưu trí xã hội theo khả năng cân đối của ngân sách nhà nước; lương hưu cơ bản được điều chỉnh chủ yếu dựa trên cơ sở mức tăng của chỉ số giá tiêu dùng, khả năng của Quỹ bảo hiểm xã hội và ngân sách nhà nước; quan</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Thực hiện trong các lần điều chỉnh lương hưu theo tinh thần Đề án thực hiện điều chỉnh lương hưu độc lập tương đối trong mối tương quan với tiền lương của người đang

1.3	<p>tâm điều chỉnh thoả đáng đối với nhóm đối tượng có mức lương hưu thấp và nghỉ hưu trước năm 1995 nhằm thu hẹp khoảng cách chênh lệch lương hưu giữa người nghỉ hưu ở các thời kỳ".</p> <p>Tiếp tục rà soát, sửa đổi, hoàn thiện cách tính lương hưu, bảo đảm công bằng giữa nam và nữ, giữa khu vực nhà nước và khu vực ngoài nhà nước, kết hợp hài hoà các nguyên tắc đóng - hưởng và chia sẻ giữa người có mức lương cao với người có mức lương thấp để thu hẹp khoảng cách về thu nhập trong các đối tượng hưởng chế độ hưu trí.</p>	<p>làm việc, thay đổi cách thức điều chỉnh lương hưu theo hướng chia sẻ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nghị định số 108/2021/NĐ-CP ngày 07/12/2021 của Chính phủ điều chỉnh lương hưu, trợ cấp BHXH và trợ cấp hàng tháng.
1.4	<p>Xây dựng cơ sở dữ liệu về bảo hiểm xã hội, chỉ số đánh giá mức độ hài lòng của người tham gia bảo hiểm xã hội, bộ tiêu chí đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ và chất lượng cung ứng dịch vụ của cơ quan bảo hiểm xã hội.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nghị định số 43/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021 của Chính phủ quy định cơ sở dữ liệu quốc gia về bảo hiểm. - Xây dựng bộ tiêu chí làm cơ sở đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ và chất lượng cung ứng dịch vụ của cơ quan bảo hiểm xã hội.
1.5	<p>Hoàn thiện bộ máy tổ chức thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thất nghiệp theo đúng tinh thần của Nghị quyết số 18-NQ/TW. Kiện toàn và nâng cao năng lực hoạt động của Hội đồng quản lý bảo hiểm xã hội.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nghị định số 89/2020/NĐ-CP ngày 04/8/2020 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của BHXH Việt Nam. - Quyết định số 856/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “Đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của BHXH Việt Nam theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả”.
2	<p>NHỮNG NỘI DUNG DỰ KIẾN THỂ CHẾ HÓA TRONG DỰ THẢO LUẬT BHXH (SỬA ĐỔI)</p>	

2.1	Xây dựng hệ thống bảo hiểm xã hội đa tầng	<ul style="list-style-type: none"> - Quy định trợ cấp hưu trí xã hội trên cơ sở kế thừa trợ cấp xã hội hàng tháng đối với người cao tuổi của Luật Người cao tuổi. - Quy định kết nối trợ cấp hưu trí xã hội với bảo hiểm xã hội bắt buộc và tự nguyện. - Giao Chính phủ quyết định giảm dần độ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội phù hợp với khả năng của ngân sách. - Khuyến khích các địa phương tùy theo điều kiện khả năng cân đối ngân sách và huy động các nguồn lực xã hội để thực hiện trợ cấp hưu trí xã hội cao hơn.
2.2	Sửa đổi điều kiện hưởng chế độ hưu trí theo hướng giảm dần số năm đóng bảo hiểm xã hội tối thiểu để được hưởng chế độ hưu trí	Giảm số năm đóng BHXH tối thiểu để được hưởng chế độ hưu trí từ 20 năm xuống 15 năm.
2.3	<p>Điều chỉnh tỉ lệ tích luỹ để đạt tỉ lệ hưởng lương hưu tối đa phù hợp với thông lệ quốc tế:</p> <p><i>"Sửa đổi cách tính lương hưu theo hướng giảm tỉ lệ tích luỹ, bảo đảm khả năng cân đối quỹ hưu trí trong dài hạn, phù hợp với thông lệ quốc tế. Có lộ trình điều chỉnh kéo dài thời gian tham gia bảo hiểm xã hội thực tế, bảo vệ quyền lợi của người hưởng chế độ hưu trí theo nguyên tắc đóng - hưởng, công bằng và chia sẻ phù hợp."</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Quy định công thức tính lương hưu đối với người có thời gian đóng BHXH dưới 20 năm đối với nam đồng bộ với quy định giảm thời gian đóng tối thiểu để hưởng lương hưu xuống 15 năm và quy định tỷ lệ hưởng lương hưu đối với người có thời gian đóng dưới 15 năm để thực hiện các Hiệp định về BHXH mà Việt Nam ký kết với các nước. - Lộ trình tăng tuổi nghỉ hưu/điều kiện về tuổi nghỉ hưu theo Bộ luật Lao động năm 2019.

		<ul style="list-style-type: none"> - Bổ sung quy định nhằm khuyến khích người lao động tham gia BHXH dài hơn, tiếp tục làm việc và đóng BHXH sau tuổi nghỉ hưu.
2.4	Mở rộng đối tượng tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc sang các nhóm đối tượng khác hướng tới chính sách bảo hiểm xã hội bắt buộc đối với toàn bộ người lao động có việc làm, có thu nhập và tiền lương khi có đủ điều kiện cần thiết.	<ul style="list-style-type: none"> - Bổ sung đối tượng tham gia BHXH bắt buộc đối với (i) Chủ hộ kinh doanh; (ii) Người quản lý doanh nghiệp, người quản lý điều hành hợp tác xã không hưởng tiền lương; (iii) Người lao động làm việc không trọn thời gian; (iv) Dân quân thường trực. - Quy định việc tham gia BHXH bắt buộc bao gồm cả trường hợp hai bên thỏa thuận bằng tên gọi khác nhưng có nội dung thể hiện về việc làm có trả công, tiền lương và sự quản lý, điều hành, giám sát của một bên.
2.5	Nghiên cứu thiết kế các gói bảo hiểm xã hội ngắn hạn với mức đóng, mức hưởng, phương thức giao dịch phù hợp với người lao động trong khu vực phi chính thức.	Chế độ thai sản đối với BHXH tự nguyện
2.6	Có quy định phù hợp để giảm tình trạng hưởng bảo hiểm xã hội một lần theo hướng tăng quyền lợi nếu bảo lưu thời gian tham gia bảo hiểm xã hội để hưởng chế độ hưu trí, giảm quyền lợi nếu hưởng bảo hiểm xã hội một lần.	<ul style="list-style-type: none"> - Các quy định gián tiếp: khuyến khích người lao động không hưởng BHXH một lần như: (1) giảm điều kiện về thời gian đóng BHXH tối thiểu để được hưởng lương hưu (từ 20 năm xuống còn 15 năm, không áp dụng đối với người hưởng BHXH một lần); (2) tăng tính hấp dẫn, thu hút tạo điều kiện để người dân tham gia BHXH tự nguyện; (3) bổ sung quy định liên kết tầng trộn cấp hưu trí xã hội với BHXH cơ bản thông qua quy định người

		<p>lao động có thời gian đóng BHXH nhưng không đủ điều kiện hưởng lương hưu nếu không nhận BHXH một lần.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quy định trực tiếp về BHXH một lần: 02 phương án điều chỉnh quy định về hưởng BHXH một lần.
2.7	Sửa đổi các quy định để khuyến khích người lao động tham gia bảo hiểm xã hội thời gian dài hơn, từng bước tăng tuổi nghỉ hưu bình quân, tăng tỉ lệ giảm trừ tiền lương hưu đối với người lao động muốn nhận chế độ hưu trí sớm.	<ul style="list-style-type: none"> - Lộ trình tăng tuổi nghỉ hưu/điều kiện về tuổi nghỉ hưu theo Bộ luật Lao động năm 2019. - Bổ sung quy định nhằm khuyến khích người lao động tham gia BHXH dài hơn, tiếp tục làm việc và đóng BHXH sau tuổi nghỉ hưu.
2.8	Đa dạng hóa danh mục, cơ cấu đầu tư Quỹ bảo hiểm xã hội theo nguyên tắc an toàn, bền vững, hiệu quả	<ul style="list-style-type: none"> - Bổ sung hình thức ủy thác đầu tư quỹ BHXH; - Bổ sung quy định về cơ cấu tỷ trọng đầu tư đối với từng hình thức đầu tư. - Sửa đổi quy định tại khoản 2 Điều 92 Luật Bảo hiểm xã hội về các hình thức đầu tư để phù hợp với Luật Các tổ chức tín dụng. - Bổ sung quy định hoạt động đầu tư quỹ BHXH được kiểm toán độc lập hàng năm.
2.9	<p>Hoàn thiện các chế tài xử lý vi phạm pháp luật về bảo hiểm xã hội, nhất là đối với các hành vi trốn đóng, trục lợi BHXH.</p> <p>Nâng cao tính tuân thủ pháp luật về bảo hiểm xã hội thông qua thực hiện đồng bộ các biện pháp hành chính, kinh tế, tư pháp để tăng số người tham gia bảo hiểm xã hội, đi đôi với chú trọng</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bổ sung nội dung quy định về thu, đóng BHXH. - Giải thích rõ “trốn đóng BHXH”, đảm bảo thống nhất trong việc xử lý vi phạm hành chính làm cơ sở thực hiện xử lý hình sự theo Điều 216 Bộ luật Hình sự và Nghị

	tăng số người thụ hưởng quyền lợi bảo hiểm xã hội, đặc biệt là chế độ hưu trí.	quyết số 05 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao. - Bổ sung các biện pháp cưỡng chế đối với các trường hợp có tính trốn đóng BHXH: Ngừng cấp sử dụng hóa đơn; Cấm xuất cảnh đối với chủ doanh nghiệp trốn đóng BHXH; Giao thầm quyền khởi kiện ra Toà án đối với người sử dụng lao động vi phạm quy định về đóng cho cả công đoàn và cơ quan BHXH. - Bổ sung trách nhiệm của người sử dụng lao động “Phải phải bồi thường cho người lao động theo quy định của pháp luật nếu không tham gia hoặc tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc không đầy đủ, kịp thời theo quy định của Luật mà gây thiệt hại đến quyền, lợi ích hợp pháp của người lao động”.
2.10	Sửa đổi quy định về căn cứ đóng bảo hiểm xã hội của khu vực doanh nghiệp ít nhất bằng khoảng 70% tổng tiền lương và các khoản thu nhập khác có tính chất lương của người lao động.	Căn cứ quy định Luật BHXH 2014, quy định tiền lương của Bộ luật Lao động năm 2019, đề xuất các phương án (02) về tiền lương làm căn cứ đóng BHXH bắt buộc.
3 NHỮNG NỘI DUNG THỂ CHẾ HÓA TRONG CÁC LUẬT KHÁC, THỜI ĐIỂM KHÁC		
3.1	Tăng cường sự liên kết, hỗ trợ giữa các chính sách bảo hiểm xã hội cũng như tính linh hoạt của các chính sách nhằm đạt được mục tiêu mở rộng diện bao phủ:	Thể chế hóa trong sửa đổi Luật Việc làm (nội dung liên quan đến bảo hiểm thất nghiệp).

	<p><i>"Nghiên cứu sửa đổi, hoàn thiện chính sách bảo hiểm thất nghiệp, chú trọng không chỉ các giải pháp xử lý hậu quả thông qua việc chi trả trợ cấp thất nghiệp, đào tạo đáp ứng yêu cầu của công việc mới, giới thiệu việc làm mà cần chú ý thoả đáng đến các giải pháp phòng ngừa, giảm thiểu tình trạng thất nghiệp thông qua việc hỗ trợ doanh nghiệp duy trì sản xuất kinh doanh, bảo đảm việc làm cho người lao động."</i></p>	
3.2	<p>Nghiên cứu điều chỉnh tỉ lệ đóng vào Quỹ bảo hiểm xã hội theo hướng hài hoà quyền lợi giữa người sử dụng lao động và người lao động.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Luật BHXH năm 2006 đã có lộ trình tăng tỷ lệ đóng vào quỹ hưu trí và tử tuất từ năm 2010 đến năm 2014 (cứ hai năm một lần đóng thêm 1% tăng từ 5% lên 8%, người sử dụng lao động tăng từ 11% lên 14%). - Luật BHXH năm 2014 đã có nhiều điều chỉnh (công thức tính lương hưu, tuổi nghỉ hưu của người bị suy giảm khả năng lao động,...), đặc biệt việc điều chỉnh tuổi nghỉ hưu của Bộ luật Lao động năm 2019 đã góp phần cải thiện đáng kể khả năng cân đối dài hạn của quỹ hưu trí và tử tuất. - Không thể điều chỉnh giảm tỷ lệ đóng vào quỹ BHXH, hiện nay quỹ ốm đau và thai sản hàng năm cơ bản không có kết dư; quỹ hưu trí và tử tuất mới đang dần đảm bảo cân đối lâu dài.

		<p>- Trong bối cảnh ảnh hưởng nặng nề của đại dịch Covid-19, việc điều chỉnh tăng tỷ lệ đóng của người lao động hay người sử dụng lao động đều không phù hợp trong bối cảnh hiện nay.</p>
3.3	Đẩy mạnh phát triển doanh nghiệp theo tinh thần Nghị quyết số 10-NQ/TW, ngày 03/6/2017 của Ban Chấp hành Trung ương khoá XII về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.	Nghị quyết của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 10-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân